

Iz raznih držav

ROMUNSKA KRALJICA NA MRTVAŠKEM ODRU IN NA ZADNJI POTI

Zadnjič smo poročali, da je preminula na gradu Peleš na Sinaji pri Bukarešti romunska kraljica-mati Marija, ki je dočkala 63 let in je bolehalo že dalje časa na jetrih in ledvicah. Koj po smrti je odredila vlada narodno žalovanje, katero bo trajalo osem dni. Dvorsko žalovanje se bo raztegnilo na šest mesecev in od teh bodo trije meseci globokega žalovanja. — Dne 19. julija so položili truplo rajne na oder v dvorcu Peleš. V četrtek, 21. julija, so prepeljali krsto s truplom s posebnim vlakom v Bukarešto in so jo položili ljudstvu v počaščenje na oder v dvorcu Cotroceni. Od tam je odpeljal posmrtno ostanke kraljice vlak do samostana Curtea Acquez, kjer so jih položili v kraljevsko grobnico 24. julija. Radi smrti romunske kraljice, ki je bila mati naše kraljice, bo tudi na našem dvoru žalovanje šest tednov, od 18. julija do 28. avgusta. Prve tri tedne bo globoko žalovanje.

Angleški kraljevski par v Parizu

Iz Anglije do Pariza

Ze od nekdanj uživa na Angleškem kraljevski par največje spoštovanje in angleški narod se oklepa z vso ljubeznijo svojega vladarja. Iz tako rekoč podedovane povezanosti med kraljem in narodom si lahko razlagamo burne pozdrave stotisočev, kateri so se zbrali v Londonu in na postaji, ko sta se kralj in kraljica podala na pot v Francijo in predvsem v Pariz. Angleška visoka gosta sta se po izstopu iz vlaka vkrcala na posebno kraljevsko ladjo ali jahto, katera ju je prepeljala v francosko bojno luko Boulogne sur Mer.

Kraljevsko jahto je pozdravila francoska mornarica s 101 strelom iz topov. Prvi je stopil na jahto in je pozdravil kraljevsko dvojico v imenu naroda francoski zunanji minister Bonnet, ki je izročil kraljici velik šopek. Z ladje sta se podala kralj in kraljica k posebnemu motornemu vlakom na postajo. Tam so že čakali številni odličniki, častna četa z zastavo ter godbo in navdušene ljudske množice.

Po predpisanem pozdravu s častno četo in godbo sta stopila kralj Jurij VI. in kraljica Elizabeta s svojim spremstvom dne 19. julija v vlak, kateri ju je takoj odpeljal proti Parizu.

V Parizu

Angleški kraljevski par se je pripeljal v Pariz točno po sporedu ob 16.50 dne 19. julija. Na kolodvoru so ga sprejeli predsednik francoske republike Lebrun s soprogo, predsednik senata in poslanske zbornice, člani vlade ter razne imenitne osebnosti iz Francije.

S postaje sta se odpeljala kralj in kraljica v avtomobilih ob navdušenem nazdravljanju nepreglednih množic v mesto, katero je bilo vse v zastavah in okrašeno, kakor ne pomnijo Parižani. Posebno gan-

ljiv je bil pozdrav tisočerih in tisočerih otrok, ki so mahali z zastavicami.

Prvi obisk kraljevskega para v Parizu je veljal predsedniku Lebrunu. Ob tej priliki so bila izmenjena najvišja odlikovanja. Predsednik Lebrun je priredil gostoma v počastitev slavnostni obed, na katerega je bilo povabljenih 270 ljudi, med temi celotna vlada in še razne druge vodilne francoske in angleške osebnosti.

Kralja in kraljico so nastanili v palači na Quai d'Orsay v najlepših in v nanovo pripravljenih prostorih.

Z znamenitega Eiflovega stolpa je pozdravljala visoka gosta z višine 300 metrov 1500 kvadratnih metrov obsežna zastava.

Za bivanja kraljevske dvojice v francoski prestolnici so bile izdane zelo stroge policijske odredbe. Vsi prebivalci iz hiš ob cestah in na trgih, koder sta se vozila kralj in kraljica, so si morali oskrbeti posebne legitimacije.

**ZADNI DAN SE
BLIŽA**

**13
AVGUST**

**Tvrdka Stermecki opusti 13. avgusta svojo podružnico prej trgovino Urch in prodaja še ostalo zalogo po ponovno znižanih cenah, da si prihrani stroške selitve. Zaloga in izbira vsak dan manjša, vsak naj sam pazi, da ne pride prepozno!
Kdor prej pride, prej melje!**

Dokler se je mudila kraljevska dvojica v Parizu, se ni smelo prikazati niti nad pariško okolico nobeno letalo.

Dne 20. julija zjutraj je položil kralj venec na grob neznanega vojaka in je prebil ta dan na angleškem poslaništvu.

Tretji dan bivanja kraljevske dvojice v Parizu, 21. julija, se je vršila velika vojaška parada v Verzaju. Nastopilo je 50.000 vojakov različnega orožja in 400 tankov.

Po povratu s parade je dal predsednik Lebrun slavnostni obed. Tretji dan je zaključila bajno-krasna in razkošna razsvetljava na reki Seini.

Dan slovesa in povrata na Angleško

Na dan slovesa, 22. julija, je odkril angleški kralj v Villers-Brotonneu spomenik padlim Avstralcem, kateri so se borili med svetovno vojno v Francijo. Od odkritja spomenika sta se odpeljala kralj in kraljica s posebnim vlakom in sta se poslovila od predsednika Lebruna in njegove soproge. V Calaisu se je vkrcal kraljevski par na svojo ladjo, ki je odplula med topovskimi pozdravi francoskih bojnih ladij nazaj proti Angleški.

*

Obisk mažarskih državnikov v Rimu. Zadnjič smo poročali, da sta se pripeljala v Rim mažarski ministrski predsednik Imredy in zunanji minister Kanya. Sprejema mažarskih zastopnikov na kolodvoru v Rimu se je udeležil Mussolini z zunanjim ministrom grofom Cianom ter s številnimi drugimi civilnimi in vojaškimi odličniki. Rimsko prebivalstvo je pozdravljalo viharo mažarska državnika od postaje do nju-nega bivališča. Evropsko časopisje je posvečalo temu obisku veliko pažnjo z obeti važnih političnih posledic. Obisk je bil dokaz, da hoče Italija čim tesneje sodelovati s podonavskimi državami in pomagati tudi pri sporazumevanju teh držav med seboj. Prijateljska zveza med Jugoslavijo in Italijo, ki je zadnje čase postala še posebno pristrčna in tesna, pomeni začetek političnega sodelovanja med Italijo in podonavskimi in balkanskimi državami. V to skupnost mora priti še Mažarska, k čemur je naj pripomogel najnovejši obisk predstavnikov Mažarske v Rimu. — Mažarski ministrski predsednik Imredy in zunanji minister Kanya sta obiskala 20. julija papeža v njegovi poletni vili v Castelu Gandolfo. Papež je izročil obema državnikoma visoki odlikovanji. — Rimski obisk bo vrnil Mažarom Mussolini še letošnjo jesen.

Hitlerjev osebni tajnik in pribočnik v Londonu. Ob času, ko se je mudila angleška kraljevska dvojica v Parizu, se je pojavil s posebnim poslanstvom v Londonu pri zunanjem ministru lordu Halifaxu nemški kapetan Wiedemann, Hitlerjev osebni tajnik in pribočnik ali adjutant. Wiedemann je obljubil lordu Halifaxu, da se bo Nemčija trudila za mirno rešitev čehoslovaškega vprašanja. Izrazil je tudi željo za širši sporazum med Anglijo, Francijo, Italijo in Nemčijo v srednjeevropskih vprašanjih in pa na gospodarskem polju. Da je bilo poslanstvo kapetana Wiedemanna važna zadeva, je razvidno že iz osebnosti odposlanca. Stotnik Fritz Wiedemann je bil v svetovni vojni poveljnik vojaškega oddelka, v katerem je služil tudi Hitler. Ko so narodni socialisti prevzeli državno oblast, ga je Hitler imenoval za adjutanta svojega namestnika Rudolfa Hessa. Dne 1. januarja 1935 pa je bil Wiedemann imenovan za prvega adjutanta samega Hitlerja. V novembru 1937 mu je bila prvič poverjena važna naloga, ko je bil poslan v Združene države Severne Amerike, kjer je prebil en mesec. Imel je nalogo, da vzbudi pri uradnih krogih v Washingtonu večje razumevanje in prijaznejše razpoloženje za Nemčijo. Imel je tedaj več razgovorov z vodilnimi ameriškimi državniki in je bil sprejet od predsednika Roosevelta.

Spor med sovjetsko Rusijo in Japonsko. Mandžurija je otrok Japonske in na obmejnem ozemlju je nastal prav resen spor med ruskimi sovjeti in Japonsko. Rusija je zasedla obmejni grič Čan Kufeng, katerega utrjujejo in tamkaj zbira tudi čete. Japonska je poslala Rusiji zadnje zahtevo ali ultimatum, da se mora umakniti iz mandžurskega ozemlja, sicer bo Japonska osigurala z oboroženo silo nedotakljivost mandžurske meje. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov pa je na vse japonske ugovore doslej izjavljal, da ruske čete niso kršile mej in se jim tudi ni treba umikati. Med diplomatsko borbo med obema velesilama za sporno jabolko —

za Mandžurce baje sveti grič Čan-Kufeng — so poslali Rusi v zadnjih dneh iz Sisi- na na severovzhodni obali Koreje v Vla- divostok 50.000 vojakov vseh vrst, zlasti pa motorizirane oddelke. Na vzhodni meji Mandžurije med Nikolskom in reko Usuri utrjujejo sovjeti svoje postojanke. Skup- no število ruskih čet v okolici Vladivostoka znaša sto tisoč vojakov. Vzhodno od

Bajkalskega jezera so sovjeti zbrali 20 di- vizij s 400.000 vojniki. Istočasno so ojačili letalstvo in pomorsko oporišče v Vladi- vostoku. Tam je sedaj 400 letal in vodnih letal ter 20.000 vojakov na bojnih ladjah. Na ozemlja, odkoder so sovjeti pognali ko- rejske kmete, so naselili 50.000 bivših rdečih vojakov kot poljedelce in grani- čarje.

Novice iz španske državljanske vojne

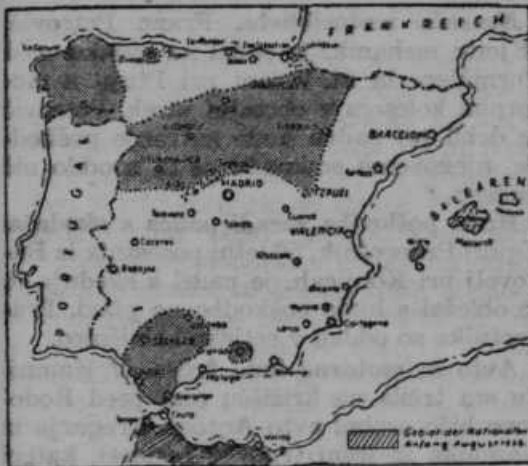
Manjši uspehi nacionalistov

V prvi polovici minulega tedna so izvo- jevale Francove čete le manjše uspehe. V zapadnem odseku saguntskega bojišča so zavzele vasi: Ragado, Puble, Renozo, Ca- rupas in San Vincente. Imenovana naselja so važne vojaške postojanke. Radi teh za- sedb je pretrgana cesta med Montaneroza in Saudielom. Pri sicer bolj počasnem pro- diranju pa so zajeli nacionalisti več tisoč rdečih, v letalski bitki blizu Sagunta so sestrelili štiri sovražna letala in bombar- dirali so valencijsko luko, kjer je bil zadet

angleški parnik »Kentland«, na katerem je bilo ubitih osem mornarjev in je bilo več ranjenih.

Vedno bliže proti Saguntu

Po cesti od Teruela proti Saguntu so pro- drli nacionalisti do 21. julija 80 km daleč in so bili ta dan oddaljeni od mesta 40 km. Razdalja od Nulesa, ki je že v rokah na- cionalistov, do Sagunta, znaša 20 km. Vsak čas bo padlo v roke Francovih čet mestece Segorba, ki je zadnja rdeča postojanka v pokrajini Castellon.

Slika od čet generala Franca zaseocene Španije kmalu po Leridnu vstaje nacionalistov (na levi) in po dveh letih državljanske vojne (na desni).

Japonsko-kitajska vojna

Kitajci prešli v napad

Nepričakovano so zbrali Kitajci ob obeh bregih reke Jangcej močne oddelke, kateri so prešli 19. julija v napad. Ofenzivo je pripravilo kitajsko topništvo s šesturnim obstreljevanjem japonskih postojank. Po topniški pripravi se je razvila velika bitka za Linghseking, ki je 15 km vzhodno od Hankova. Kitajska divizija je zavzela to mesto z naskokom v dveh urah. Istočasno so drugi kitajski oddelki preprodili Japonce iz Pengceja in Hsianga. Nenadno in na več mestih uspešno pričeto ofenzivo so sku- šali Japonci zavreči z velikim napadom na

Kiukiang, ki je pa doživel popoln polom. Tudi v severnem delu pokrajine Anhvej so začeli Kitajci ogrožati japonske postojanke pri Kaočiu. Kitajski četniki so pričeli z vso besnostjo napadati v srednjem Šantungu, kjer so navalili od vseh strani na mestece Tajun, katerega so Japonci komaj in ko- maj obdržali. S pehoto in topništvom se je odlikovalo zadnje dni tudi kitajsko letal- stvo. Kitajska letala so potopila v zadnjem času 21 japonskih vojnih ladij ter so na- daljnjih 19 poškodovala do nerabnosti. Da- lje so potopila kitajska letala 19. julija še štiri japonske topničarke in monitorje.

Po katoliškem svetu

Hvala katoliške cerkve. Poslanik Zedinje- nih držav Severne Amerike v Berlinu Hugh Wilson, po svoji veri protestant, je izdal knjigo, v kateri opisuje svoje izkušnje v Franciji, Portugalski, Guatemali, Chile-u, bivši Avstro-Ogrski, Švicarski in Nemčiji. V tej knjigi spominov daje katoliški cerkvi to-le spričevanje: »Nisem katoličan, pa sem začel o katoliški cerkvi nekega dne resno razmišljati. Razmišljal sem o njeni življenjski sili in njeni odliki, da živi kot neporušna ustanova. Že kot zgodovinski

spomenik zavzema edinstveno mesto v za- padni kulturi. Ohranila je rimsko pravo v njegovi originalni obliki. Skozi srednji vek je ohranila klasično izobrazbo in nadalje- vala izročilo Rima. Spretna, toda nespren- menljiva diplomatinja, pa čvrsta v svojih načelih je preživela zlom kraljestev, imperi- jev in demokracij. Ona je ostala to, kar je bila pred stoletji, ona je edina sila na za- padu, ki se ji izven narodnih mej poklanja poslušnost. Ona je sila, s katero morajo računati vodeči državniki. Razmišljal sem

o lepoti cerkve: o slikah na steklu v Char- tresu, o stolnih cerkvah v Reimsu, Milanu in drugod. Tudi v najbolj oddaljenih va- seh se ljudje trudijo z vso ljubeznijo, da bi napravili svojo cerkev čim lepšo. Razmiš- ljal sem o tem, kako je cerkev pristopna svojemu ljudstvu; razmišljal o njeni izred- ni spretnosti, da bo vsem vse. Sklicuje se na kmeta, pa tudi na izobraženca; njen klic je različen po sredstvih, po bistvu pa enak. Izobraženca nudi cerkev umirjenje v dvo- mu in boju, gotovost in avtoriteto kenčne odločbe, ki stori borbo v vesti prazno in nepotrebno. Cerkev je vsem vse. V spoved- nici odstranja duhovnik vsako ljudsko za- blodo. Ker katoliška cerkev razume biti preprosta s preprostimi, predstavlja za mi- lijone neizrečeno dobrino. Srečen tisti, ki je v njej rojen.«

Vera se ne da zatreti. Če bi to bilo mogo- če, bi ruski boljševiki to že davno dosegli. Vendar pa ne morejo, čeprav to ne samo želijo, marveč z vsemi sredstvi poskušajo. V Moskvi je bilo 1917. leta 1624 cerkva, danes jih je samo 20. Kljub vsej brezbož- niški agitaciji so te cerkve pri vsaki božji službi prenapolnjene. Ljudje prihajajo že cele ure — lep zgled za naše vernike — pred začetkom božje službe. Ker ni v cerkvi dovolj prostora, jih na stotine ostaja zunaj, da vsaj slišijo duhovnove besede. To kajpada boljševiškim kolovodjem ni po volji, zato pošiljajo tajno državno policijo, da aretira nekaj vernikov, predvsem du- hovníka. Tudi mladine ne morejo povsem oropati njihove vere. Nedavno je v Kievu povzročila zveza bojujočih se brezbožnikov preiskavo šolske mladine. Pri tej preiskavi se je ugotovilo, da je imelo od 870 dečkov 600 — torej okoli 75 odstotkov — pri sebi križe na prsih ali svete podobice. Kjer ni nobene cerkve, si ljudje pomagajo na raz- lične načine. Tako so v neki vasi blizu Kie- va boljševiki zaprli zadnjo cerkev v vsej okolici. Neki duhovnik, ki je ostal med ver- niki, opravlja tajno božjo službo v starem, propadajočem skednju. Ker mu je prepo- vedan dostop na pokopališče, vrši ta du- hovník »pokop na daljavo«. K njemu nam- reč prinesejo kak del mrličeve obleke, ki jo blagoslovi in ki jo potem položijo v krsto, ali pa nekaj zemlje iz groba, ki jo blago- slovi in katero potem vržejo na krsto raj- nega. Ker ne sme duhovnik izvršiti poro- ke, mu pošljejo prstane, da jih cerkveno blagoslovi. To potem velja kot »cerkvena poroka na daljavo«. Če v kakšnem kraju zaprejo zadnjo cerkev, gre duhovnik na pot. Potuje iz kraja v kraj in povsod pri- diguje: v gozdu, na polju, v hišah, hlevih itd. Ubogi so ti duhovniki, brez vsakih sredstev, oblečeni v raztrgano obleko, ble-